

Delegations Erklæring, indtil man havde Klarhed over, hvorledes Norge og Sverige stillede sig, og indtil den højtærede Udenrigsminister kunde oplyse dette Ting om, hvorledes de to Lande stiller sig til denne Erklæring. Vi lægger jo den største Vægt paa overfor Folkenes Forbund saa vidt muligt at optræde enige, og det er blevet paastaet nu, at vi om hele dette Spørgsmaal om den internationale Domstol har været enige hele Tiden. Var det saa urimeligt, at man søgte at komme til en Fællesoptræden her, saa at alle 3 nordiske Lande søgte saa vidt muligt at ratificere paa een Gang, eller hvis de endelig ikke vilde afgive saadan en Erklæring, at vi saa ikke ratificerede? For os selv indbyrdes vilde det ogsaa have den allerstørste Betydning; netop for 3 Lande som de tre nordiske, der har saa meget retsligt tilfælles, som de har, vilde det have mere Betydning, end om Uruguay, Salvador og Luxemburg ratificerede. (*En Stemme: Svejts*). Ja, Svejts har jo en særlig Stilling i Folkenes Forbund som permanent neutralt, saa det er forstaaeligt, at man der er ivrig for, at vi ogsaa skulde ratificere.

Maa jeg sige til det ærede Medlem Hr. P. Munch, at naar jeg talte Voldgiftens Sag, var det ikke for at faa en vilkaarlig Afgørelse, men netop, fordi det i mangfoldige Tilfælde drejer sig om Spørgsmaal, der ikke, hvis man skal opnaa en tilfredsstillende Løsning, kan afgøres rent strikte ved en juridisk Kendelse som af en Domstol mellem private, men hvor det netop vil være fordelagtigt at have Voldgiftsmænd, der til en vis Grad fungerer som Mæglere og søger at forsone Parterne og til en vis Grad optræde som Diplomater i Stedet for som Dommere, der rigt og deduktivt fastslaar, hvad der er Ret. Det forekommer mig at være et stort Spørgsmaal, om man staaer sig ved at give Afkald paa denne Frihed.

P. Munch: Den højtærede Udenrigsminister nævnte, at Spørgsmaalet om Militærbudgetternes Størrelse ikke stod i Forbindelse med den internationale Domstol. Dette kan man jo med nogen Ret sige. Men noget andet er, at hele Spørgsmaalet om Forhandlingerne med Folkenes Forbund er forelagt for Rigsdagen gennem de Motiver, hvormed det Forslag, vi i Dag diskuterer, blev forelagt for denne Rigsdag; og det er jo den eneste Anledning, vi i Rigsdagen overhovedet har, til at diskutere dette Spørgsmaal. Det forekommer mig ikke unaturligt, at et Spørgsmaal af

denne Karakter giver Lejlighed til en Meningsudveksling mellem Rigsdag og Regering, og jeg for mit Vedkommende har gennem de Udtalelser, jeg har fremsat, ønsket at understrege dette, at vi fra vor Side kunde ønske, at der af Regering og Rigsdag i Fællesskab blev taget klart og afgørende Standpunkt til dette Spørgsmaal. Den højtærede Regering har ikke kunnet beslutte sig dertil. Den har nøjedes med at give et velvilligt, men undvigende Svar. Dette Svar er nu afgivet, og jeg er jo nogenlunde klar over, at det ikke vil lykkes at bevæge Regeringen til at gaa videre ad den Bane, som jeg vilde anse for at være den rette, selv om det forekommer mig i høj Grad at være den naturlige Følge af de Grundbetragtninger med Hensyn til vort Militærvæsen, som den højtærede Udenrigsminister har fremsat her i Dag.

Ordføreren (Moltesen): Jeg beklager, at Ting, som ikke direkte vedrører den internationale Domstol, er kommet ind i denne Sag, thi Spørgsmaalet om den internationale Domstol er saa stort, at uvedkommende Ting ikke burde forplumre Diskussionen derom. Men naar man har Uvillie mod en Ting, skulde det være en meget ringe Begavelse, som ikke kunde finde mange Grunde imod den, og der er ogsaa flere i den Betænkning, som det konservative Folkepartis Medlemmer i Udvalget har afgivet. Ingen af disse Grunde har imidlertid i nogen Henseende virket paa dem, som har været Ordførere, lige saa lidt som paa den højtærede Udenrigsminister, og jeg tror heller ikke, det kan nytte at gaa videre her. Det hele forekommer mig, og jeg tænker ogsaa de andre Herrer, saa uhyre løst. Hele det Eksposé, som den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Holstein) gav, var bygget ud fra Stormagtssynspunkter, og det ærede Medlem argumenterede stadig væk med, hvad Bourgeois og Lord Robert Cecil havde sagt. Cecil havde sagt: „Ingen Stormagt vil underkaste sig Versailles-Traktaten under en international Domstol.“ De andre Citater, vi fik, var af lignende Art. Men vi andre er vant til at se, og det har vi nu været vant til i mange Aar, Danmarks Stilling ud fra det, der nu en Gang er det givne, fra Smaamagtens Standpunkt. Derfor behøver vi ikke i nogen Henseende at være mindre selvfløende, mindre nationale end de andre, men vi anlægger vor Udenrigspolitik som vor Indenrigspolitik paa de faktiske Forhold. Det har for øvrigt